

Tu B'Shvat in Hashkafa

(1) משנה מסכת ראש השנה פרק א משנה א - ארבעה ראשי שנים הם באחד בניסן ראש השנה למלכים ולרגלים באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים באחד בתשרי באחד בתשרי ראש השנה לשנים ולשמיטין וליובלות לנטיעה ולירקות באחד בשבט ראש השנה לאילן כדברי בית שמאי בית הלל אומרים בחמשה עשר בו

(2) תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף יד עמוד א - באחד בשבט ראש השנה לאילן. מאי טעמא? אמר רבי אלעזר אמר רבי אושעיא: הואיל ויצאו רוב גשמי שנה

(3) אורח חיים הלכות נשיאת כפים ונפילת אפים סימן קלא - נהגו שלא ליפול על פניהם בט"ו באב, ולא בט"ו בשבט, ולא בר"ח, ולא במנחה שלפניו, ולא בחנוכה, וי"א גם במנחה שלפניו, (וכן נוהגין). בפורים, אין נופלים על פניהם בל"ג בעומר אין נופלין, בעי"כ אין נופלין, וכן בערב ר"ה אפי' שחרית

(4) שולחן ערוך אורח חיים הלכות תענית סימן תקעב סעיף ג - צבור שבקשו לגזור תענית שני וחמישי ושני, ופגע בתענית ט"ו בשבט, התענית נדחה לשבת הבאה כדי שלא יגזרו תענית בט"ו בשבט שהוא ראש השנה לאילנות; הגה: מיהו אם התחילו להתענות, אין מפסיקין, כמו בראש חדש וחול המועד (ב"י)

(5) מגן אברהם סימן תקעג ס"ק א - בניסן מתענה - דאינו אלא מנהג (ב"ח) ונ"ל דה"ה ל"ג בעומר ומר"ח סיון עד שבועות ובימים שבין יוה"כ לסוכות אבל באסרו חג וט"ו באב ובט"ו בשבט אינו מתענה כיון שמזכר בגמ'

(6) בני יששכר חודש שבט - יש לרמוז מה שקיבלנו מרבנותנו להתפלל בט"ו בשבט על אתרוג כשר יפה ומהודר

(7) בראשית פרק א - (יא) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זָרַע עֵץ פְּרִי עֵשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זָרְעוּ-בּוֹ עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן (יב) וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זָרַע לְמִינֵהוּ וַעֲץ עֵשֶׂה-פְּרִי אֲשֶׁר זָרְעוּ-בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב

(8) רש"י בראשית פרק א - עץ פרי - שיהא טעם העץ כטעם הפרי, והיא לא עשתה כן, אלא ותוצא הארץ עץ עושה פרי, ולא העץ פרי, לפיכך כשנתקלל אדם על עונו נפקדה גם היא על עונו ונתקללה

(9) גור אריה בראשית פרשת בראשית פרק א פסוק יא - והיא לא עשתה כן וכו'. אין הפירוש שהאדמה עברה במזיד על ציווי הקדוש ברוך הוא, שאין יצר הרע בה שתהא עוברת על ציווי הקדוש ברוך הוא, אבל כי הארץ הזאת שנוי יש

אדם" (תהלים קטו, טז), יורה בזה כי שינוי יש בין הארץ ובין השמים, כי השמים הם מן העליונים, והארץ מן התחתונים, ובעבור חסרונה היא מחסרת מן השלימות תמיד. וזהו שאמר (ר' קהלת ז, כ) "אין אדם צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא", פירוש כי אי אפשר להיות האדם צדיק "בארץ", אשר יעשה תמיד הטוב והשלימות "בארץ" שהיא מוכנת תמיד אל החסרון, בעבור חסרון שלה. לכך כאשר גזר מאמר הקדוש "עץ פרי - עושה פרי", בעבור חסרונה לא היתה ממלאת רצון בוראה והיתה מחסרת מן השלימות. וכאשר חטא האדם, בא לו פחיתת חטאו אשר חטא גם כן מזה, לפי שהוא נברא מן האדמה אשר יש בה מן חסרון, ולפיכך נמצא חסר גם כן, שלא היה מקיים מצוות בוראו על השלימות

(10) ויקרא פרק כו פסוק מב- וזכרתי את-בריתי יעקוב ואף את-בריתי יצחק ואף את-בריתי אברהם אצלך והארץ אצלך

(11) צלם אלוקים = עץ

(12) תלמוד בבלי מסכת סוכה דף לה עמוד א- תנו רבנן: פרי עץ הדר - עץ שטעם עזו ופריו שוה, הוי אומר זה אתרוג

(13) דברים פרק יג פסוק ה- אחרי יקוק אלהיכם תלכו ואתו תיראו ואת-מצותיו תשמרו ויבקלו תשמעו ואתו תעבדו ויבן תדבקו

(14) ויקרא רבה פרשת קדושים פרשה כה- וכי איפשר לבשר ודם לעלות בשמים ולהדבק באש... אלא מתחילת ברייתו שלעולם לא נתעסק אלא במטע תחילה, הה"ד ויטע י"י אלהים גן בעדן (בראשית ב, ח), אף אתם כשאתם נכנסין לארץ ישראל לא תתעסקו אלא במטע תחילה, כי תבאו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל

(15) ויקרא רבה פרשת קדושים פרשה כה- דרש ר' יהודה בן פדיה מי יגלה עפר מעיניך אדם הראשון שלא יכולתה לעמוד על ציוויך שעה אחת והרי בניך ממתנין לערלה שלש שנים

(16) רש"י שמות פרק ז פסוק כה- וימלא - מנין שבעת ימים, שלא שב היאור לקדמותו, שהיתה המכה משמשת רביע חדשו ושלושה חלקים היה מעיד ומתרה בהם

(17) משלי פרק ל פסוק כז- מלך אין לארבה ויצא חצץ כלו